Poniedziałek, 4 października 1948

Cena 5 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 274 — Kraków — Rok 57

REDAKCJA i ADMINISTRACJA.
Kraków, Rynek Główny 20
Telefony redakcji: 566-62; 565-10 — Telefon administracji 537-66 — wewn. 23
Sekretariat redakcji czynny w godzinach 10—12, 16—18
[illegible]

Za pomocą kidnapperów z Ku-Klux-Klanu zamierza Dewey wygrać wybory

NOWY JORK — Naczelny organizator kampanii wyborczej Partii Wallace'a, BC. Baldwin, wezwał generalnego prokuratora Tom Clarka by „rozpoczął natychmiastową akcję celem zapobieżenia masowemu porywaniu funkcjonariuszy partyjnych w stanie Georgia". Stan ten słynie z dzikich ekscesów faszystów i ras[illegible].

Partia Postępowa miała złożyć swe petycje z podpisami do dnia 2 października. — Tymczasem grupa [illegible]

Kandydat na dyktatora odkrywa karty

De Gaulle grozi zamachem stanu

PARYŻ (Obsprcss) — Generał de Gaulle oświadczył wczoraj przedstawicielom krajowej i zagranicznej prasy, że jeśli francuscy komuniści powrócą do rządu, wówczas spowoduje on obalenie obecnego reżimu przy użyciu gwałtu. **Obserwatorzy paryscy stwierdzają, że fakt wyjawienia przez generała de Gaulle'a jego zamiarów dowodzi, iż w przekonaniu amerykańskich mocodawców generała zbliża się już czas zakończenia komedii „Trzeciej Siły" i ustalenia dyktatury wojskowej, popartej przez Amerykanów.**

Omawiając sprawę nominacji Montgomery'ego na szefa sztabu generalnego Unii Zachodniej, gen. de Gaulle nie był w stanie ukryć swego rozczarowania faktem, że to nie on został mianowany generalissimusem zjednoczonych zachodnio - europejskich sił zbrojnych, mimo obie[illegible] czynionych mu w tym względzie jesienią ub. r. przez John Foster Dullesa.

Górnicy francuscy odpowiadają strajkiem

PARYŻ. — Dziś, 4 października, w kopalniach węgla na terenie całej Francji rozpocznie na terenie całej Francji rozpoczyna się strajk generalny. W wyniku referendum na ogólną liczbę 317.596 górników a 259.204, którzy wzięli udział w głosowaniu, — 244.322 wypowiedziało się za strajkiem.

W celu zastraszenia strajkujących, rząd zmobilizował siły wojskowe oraz policję. Do Cambrai przybyło kilka kompanii strzelców algierskich. Z francuskiej strefy okupacyjnej [illegible] Niemczech przybywają do [illegible] przemysłu węglowego w Arras i Douai oddziały żandarmów [illegible] samochodach ciężarowych.

Katastrofa statku „Lech"

Obeszło się bez ofiar w ludziach

KOPENHAGA — Polski statek [illegible] „Lech" wpadł w pobliżu [illegible] na minę, która przy eksplozji wyrządziła tak znaczne szkody że „Lech" szybko zatonął. Wszystkie 32 osoby załogi oraz 8 pasażerów, w tym dwoje dzi[illegible] przetransportowano do Gjedser. „Lech" był w drodze z Gdyni do Londynu.

Wyszyński demaskuje obłudne plany USA

ENERGIA ATOMOWA

nie jest monopolem amerykańskim

PARYŻ. — Jak już donosiliśmy, na piątkowym posiedzeniu Komisji Politycznej ONZ, poświęconym zagadnieniu kontroli nad energią atomową, wygłosił przemówienie szef delegacji radzieckiej, wiceminister Wyszyński.

USA PRAGNĄ MONOPOLU ATOMOWEGO

Podkreślając, iż międzynarodowa instytucja kontroli energii atomowej, w myśl planu USA, stanowić ma pewnego rodzaju międzynarodowy monopolistyczny supertrust atomowy, w którym Stany Zjednoczone liczą na posłuszną większość, Wyszyński wykazał całą obłudę rozważań przedstawicieli amerykańskich, iż wszystkie państwa powinny „zrezygnować z cząstki swej suwerenności" na rzecz tej instytucji.

Wyszyński przypomniał, iż anglo-amerykańska większość w Zgromadzeniu Generalnym nie chciała uwzględnić interesów mniejszości, nawet w tak drobnej kwestii, jak sprawa utworzenia aparatu komitetów Zgromadzenia Generalnego. Wszystkie kandydatury przedstawicieli państw Europy Wschodniej zostały przegłosowane, a przedstawiciele niektórych krajów, należących do większości anglo - amerykańskiej, objęli kierownicze stanowiska jednocześnie w kilku komitetach. Czyż nie jest to spisek większości przeciwko mniejszości? — pyta Wyszyński. Jeśli nawet w tak drobnej sprawie byliśmy świadkami tak brutalnego pogwałcenia praw mniejszości, to gdzież są gwarancje, że w waszej t. zw. instytucji międzynarodowej nie będą zapadać uchwały, zmierzające do tego, aby spętać mniejszość i rzucić ją związaną pod nogi większości?

AMERYKAŃSKA „POLITYKA SILNEJ RĘKI" NIE DA REZULTATÓW

Wiceminister Wyszyński stwierdza, iż tzw. polityka silnej ręki, stosowana przez większość i zmierzająca do tego, aby kolanem przygnieść pierś mniejszości i chwycić ją za gardło, nie da rezultatów. Pierś mamy silną i mocarną — podkreśla delegat radziecki. Przypominając, że delegacja USA w komisji atomowej i w Radzie Bezpieczeństwa uporczywie odrzucała wszystkie propozycje w sprawie zakazu broni atomowej i zniszczenia istniejących zapasów bomb atomowych, Wyszyński oświadczył, iż Stany Zjednoczone, zachowując broń atomową,

łudzą się nadziejami i iluzjami, że tylko one dotychczas posiadają monopol w dziedzinie energii atomowej. Iluzje takie żywi jeszcze niemało działaczy politycznych USA.

Przytaczając szereg cytatów ze sprawozdań komisji atomowej, Wyszyński dowiódł, iż plan amerykański zmierza jedynie do zapewnienia USA kontroli nad światowymi zapasami podstawowych surowców, tj. przede wszystkim uranu i torium dla otrzymywania energii atomowej.

ZSRR ŻĄDA SUROWEJ I EFEKTYWNEJ KONTROLI

Delegat radziecki zaznaczył, że wersja, jakoby propozycje radzieckie nie przewidywały kontroli międzynarodowej nad energią atomową jest kłamliwa. **Mówca przypomniał, że jeszcze w październiku 1946 r. generalissimus Stalin w wywiadzie, udzielonym korespondentowi United Press, wypowiedział się za surową i efektywną międzynarodową kontrolą nad energią atomową. Taką właśnie kontrolę przewidują** wnioski radzieckie.

Opozycja kół kierowniczych USA wobec projektów o zakazie broni atomowej demaskuje ich istotne cele. Koła te, snując agresywne plany i żywiąc iluzje, że plany te są możliwe do wykonania, — wiążą swe ostatnie nadzieje z bombą atomową.

Wiceminister Wyszyński wypowiedział się stanowczo przeciwko rezolucji kanadyjskiej oraz przeciwko zaleceniu, przewidującemu przerwanie prac komisji atomowej. **Wnioski te — powiedział Wyszyński — są szkodliwe. Należy mobilizować przeciwko nim wszystkich szczerych zwolenników pokoju i bezpieczeństwa.**

Od dobrej woli rządu ateńskiego

zależy normalizacja stosunków na granicy albańsko-greckiej

TIRANA. (PAP) — Jak donosi albańska agencja telegraficzna, minister spraw zagranicznych Albanii przyjął ostatnio posła francuskiego w Tiranie, który w imieniu rządów Francji, USA i Anglii, pragnących występować w roli „gwarantów pokoju", zaproponował, aby w związku z sytuacją, „jaka wytworzyła się na granicy albańsko - greckiej", powołana została do życia specjalna komisja kontrolna.

Poruszając sprawę rozbrajania i internowania żołnierzy greckich, którzy przekroczyli granicę albańską, poseł francuski określił to jako „nad wyraz poważną okoliczność" — wymagającą rzekomo kontroli.

Dnia 28 września minister spraw zagranicznych Albanii wręczył posłowi Francji odpowiedź na notę 3 mocarstw.

W odpowiedzi tej rząd Albańskiej Republiki Ludowej stwierdza, że:

1) Nic mu nie wiadomo, aby Francja, USA i Anglia miały prawo występowania w charakterze „gwarantów pokoju", jak to utrzymywał poseł Francji w Tiranie. Rząd albański przypuszcza, iż nie posiadają one tego prawa i że propozycja stworzenia specjalnej komisji kontrolnej jest całkowicie sprzeczna z faktem istnienia Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wtrącanie się rządów 3 mocarstw do stosunków między Albanią a Grecją nie może sprzyjać poprawie tych stosunków, lecz przeciwnie, spowoduje dalsze ich napięcie.

2) Utworzenie nowej komisji nie może się przyczynić do poprawy stosunków między Albanią i Grecją. Nie przyczyniło się do tego powołanie do życia analogicznej komisji bałkańskiej, lecz wręcz przeciwnie, wywołało jeszcze większe napięcie, a nawet pogorszyło stosunki Grecji z innymi krajami.

3) Nienormalne stosunki między Albanią a Grecją powstały wyłącznie z winy rządu greckiego, który nigdy nie chciał uznać swej odpowiedzialności, podczas gdy rząd albański wielokrotnie wyrażał chęć utrzymywania dobrych stosunków z Grecją. Od dobrej woli, którą wykaże rząd grecki, zależeć będzie normalizacja sytuacji na granicy albańsko-greckiej.

4) W stosunku do partyzantów greckich, którzy przekroczyli granicę albańską, rząd albański postępuje zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa międzynarodowego. Twierdzenie rządu greckiego, jakoby partyzanci greccy, którzy przeszli granicę albańską, byli ponownie uzbrajani i wysyłani z powrotem do Grecji, jest niezgodne z rzeczywistością. Jeśli chodzi o pomoc, jakiej rząd albański udziela kobietom, dzieciom i starcom — obywatelom greckim — to jest ona całkowicie zgodna z obowiązującymi przepisami prawa międzynarodowego i zasadami humanitaryzmu.

5) Rząd albański nie oponuje przeciwko pertraktacjom z rządem greckim w sprawie repatriacji żołnierzy greckiej armii królewskiej, którzy niejednokrotnie w pełnym uzbrojeniu przekraczali granicę albańską i którzy z zasadami prawa międzynarodowego, byli zatrzymywani, rozbrajani i osadzani w obozach dla internowanych.

Jeśli chodzi o ograniczenie ruchu wzdłuż granicy albańskiej, to Albania, podobnie, jak i inne państwa, stworzyła strefy zakazane, do czego ma bezsporne prawo jako państwo suwerenne.

Członkowie Labour Party protestują przeciwko polityce Attlee

LONDYN — O wzroście opozycji przeciw rządom Labour Party — wśród własnych członków świadczy wielka ilość listów, jakie otrzymuje codziennie dziennik „Daily Worker" w którym członkowie angielskiej Partii Pracy protestują przeciw polityce zagranicznej rządu Attlee. Tak, np. były kandydat do parlamentu labourzysta George Lawman pisze, że kiedy Partia Pracy doszła do rządu w 1945 r. wyborcy spodziewali się, że jej polityka będzie miała kierunek demokratyczny dążący do porozumienia z ZSRR i krajami demokracji ludowej. Tymczasem po trzech latach sprawa berlińska wykazała, że Bevin prowadzi taką samą politykę, jaką prowadził w 1938 r. Chamberlaine, który był autorem Monachium.

Kończąc swój list, Lawman wzywa wszystkich prawdziwych demokratów angielskich, ażeby przeciwstawili się antyradzieckiej polityce rządu Attlee. Autorzy innych listów również podkreślają reakcyjny charakter obecnego rządu angielskiego i wysuwają żądanie usunięcia Bevina ze stanowiska ministra spraw zagranicznych i nawiązania przyjaznych stosunków z ZSRR.

Nikt nie chce przewodniczyć Radzie Bezpieczeństwa

PARYŻ — W ostatniej chwili marshallowska gra, zmierzające do przedstawienia problemu Berlina na Radzie Bezpieczeństwa, natrafia na niespodziewaną przeszkodę. Przewodniczący delegacji argentyńskiej, oświadczył mianowicie Amerykanom, że Argentyna nie obejmie przewodnictwa sesji Rady Bezpieczeństwa, na której rozważana będzie sprawa Berlina.

Dyplomatyczne koła uważają, że Argentyna doszła do wniosku, iż szaleńcze zamiary USA w stosunku do ZSRR nie warte są antagonizmu między nią a licznymi krajami, z którymi utrzymują lukratywne stosunki handlowe, a które przeciwne są temu brutalnemu [illegible] Organizacji Narodów Z[illegible]

Czechosłowacki plan pięcioletni zatwierdzony

PRAGA. — Czechosłowacka Rada Ministrów obradująca pod przewodnictwem premiera Zapotockiego zatwierdziła tekst ustawy o pierwszym pięcioletnim planie odbudowy gospodarczej Czechosłowacji, który — jak stwierdził premier rządu — będzie poważnym krokiem [illegible] demokracji ludowej na drodze do socjalizmu.

Plan pięcioletni przewiduje m. in. wzrost dochodów państwowych z 210 miliardów koron w 1948 r. do 310 miliardów koron w 1953 r. czyli niemal o 50 proc. oraz podwyższenie wartości produkcji przemysłowej do 288 miliardów [illegible] 1953 r. czyli o 57 proc.

(w)

Odprawa działaczy młodzieżowych PPS

WARSZAWA. (SAP) — W dniu 15. października odbędzie się w Warszawie, w lokalu Stołecznego Komitetu PPS, przy ul. Mokotowskiej 24, odprawa działaczy młodzieżowych, członków PPS.

Otwarcie zjazdu

Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

WROCŁAW (SAP) — W dniu 2 bm. we Wrocławiu rozpoczęły się obrady II Krajowego Zjazdu Tow. Przyjaźni Polsko - Radzieckiej w których bierze udział ok. 1000 delegatów z całej Polski.

Przewodniczący Zarządu Gł. Towarzystwa — tow. min. Świątkowski otworzył zjazd witając wicemarszałka i członka Rady Państwa — Barcikowskiego przedstawiciela rządu — min. Szymanowskiego ambasady Zw. Radzieckiego w Polsce — radcę Jakowlewa, Armii Radzieckiej — płk. Protasowa delegatów radzieckich na zjazd historyków przedstawiciela Marszałka Polski — gen. Kuszkę przedstawicieli stronnictw politycznych Zw. Sam. Chłopskiej oraz organizacji społecznych i młodzieżowych. Następnie dokonano wyboru prezydium Zjazdu. Przewodniczącym wybrano tow. B ow- [illegible]

W imieniu rządu powitał Zjazd min. Szymanowski.

Witany gorącymi oklaskami rozpoczął przemówienie przedstawiciel ambasady ZSRR i Wszechzwiązkowego Tow. Współpracy Kulturalnej z Zagranicą — radca Jakowlew.

Okres od zeszłego Kongresu — mówi radca Jakowlew — był szczęśliwym okresem wzmocnienia współpracy między naszymi państwami i rozszerzenia więzi kulturalnych.

Przemówienie swe zakończył radca Jakowlew okrzykami na cześć nienaruszalnej przyjaźni obu bratnich narodów, generalissimusa Stalina i ZSRR.

Po dalszych przemówieniach powitalnych przewodniczący Zjazdu tow. Bzowski odczytał odręczne pismo tow. premiera Cyrankiewicza

Sprawa Berlina -- sprawą państw zainteresowanych

Evatt krytykuje stanowisko Zachodu

PARYŻ (Tel. wł.) — W związku z postanowieniem mocarstw zachodnich skierowania sprawy berlińskiej do Rady Bezpieczeństwa, przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego ONZ, Evatt, oświadczył, że, jego zdaniem, sprawa ta powinnaby być rozpatrywana bezpośrednio przez zainteresowane mocarstwa.

W dalszym ciągu swego oświadczenia Evatt powiedział, że jest przeciwny twierdzeniu Bevina o konieczności tworzenia bloków, ponieważ zbytnie rozszerzanie tych bloków może doprowadzić w konsekwencji do rozbicia ONZ.

Mowa Wyszyńskiego programem pokoju

PARYŻ (SAP) — Paryski korespondent „Prawdy" Szukow stwierdza, że minister Marshall dowiódł samo swym przemówieniem, że Stany Zjednoczone są jedynie zainteresowane w tym, aby pod pokrywką Ogólnego Zgromadzenia ONZ prowadzić własną politykę i szczuć jedno państwo przeciwko drugiemu. Celem tej polityki jest odizolowanie Związku Radzieckiego i państw demokracji ludowej.

„Mimo tych planów, stwierdza Szukow, nikt nie może zaprzeczyć że mowa ministra Wyszyńskiego wywarła niesłychane wrażenie, gdyż była ona prawdziwym programem pokoju."

Bazy lotnictwa USA na Półwyspie Iberyjskim

LONDYN. (SAP) — Jak donosi korespondent waszyngtoński „Daily Mail", plany, przygotowane przez amerykański sztab główny, przewidują oddanie hiszpańskich baz lotniczych do dyspozycji lotnictwa Stanów Zjednoczonych.

Korespodent zaznacza, że układ taki między Madrytem a Waszyngtonem był już dawno przygotowany a obecnie zostanie zrealizowany.

We Francji coraz gorzej

Sytuacja strajkowa zaostrza się

PARYŻ. (SAP) — Na terytorium całej Francji odbywa się drugi z kolei strajk ostrzegawczy pracowników gazowni i elektrowni na znak protestu przeciwko dekretom ministra przemysłu Lacoste'a, naruszającym statut pracowników przemysłu znacjonalizowanego i stanowiącym zamach na zdobycze społeczne mas pracujących.

Gazety francuskie przypuszczają, że jeśli strajk ten nie da pozytywnych rezultatów, to przebieg zapowiedzianego na poniedziałek strajku górników jeszcze zaostrzy się.

Kampania nieposłuszeństwa cywilnego we Włoszech?

RZYM. — Jak donosi dziennik „Avanti", Pietro Nenni przemawiał na wielkim wiecu w Bolonii z okazji dnia prasy socjalistycznej. Potępił on energicznie akcję podżegaczy i organizatorów trzeciej wojny światowej.

Podkreśliwszy wolę pokojową Zw. Radzieckiego, Nenni zaznaczył, że partie wojenne istnieją w USA i w państwach kapitalistycznych Europy Zachodniej. Do szeregów ich należą przedstawiciele starych klas posiadających, którzy trwają na swoich straconych pozycjach.

Potępiwszy surowo politykę zagraniczną rządu de Gasperi'ego, Nenni powiedział „Jeśli rząd obecny, jak poprzednio będzie prowadził politykę, zmierzającą do oddania Włoch w obcą służbę, to jesteśmy gotowi rozpocząć znowu kampanię nieposłuszeństwa cywilnego, podobną do przeprowadzonej w latach 1940—45 przeciwko Niemcom i faszystom".

Plan Bernadotte'a dziełem Departamentu Stanu

NOWY JORK. (SAP) — Organ oficjalny słonistów amerykańskich stwierdza, że t. zw. „plan Bernadotte'a" jest w rzeczywistości dziełem funkcjonariuszy Departamentu Stanu, który przeszło miesiąc temu w porozumieniu z angielskim Foreign Office opracował wytyczne planu rozstrzygnięcia zagadnienia palestyńskiego po linii polityki anglo - amerykańskiej i dał do zatwierdzenia Bernadotte'owi.

Tym się tłumaczy pośpiech, z jakim minister Marshall wyraził „planowi Bernadotte'a" pełną aprobatę.

Doniosła konferencja Aktywu Stołecznego PPS

Wielki przełom w życiu organizacji

We czwartek, 30 września, odbyła się w Warszawie wielka konferencja Aktywu Stołecznego PPS. Na konferencji tej zgromadziło się ponad 600 aktywistów z dzielnic i większych zakładów pracy.

Konferencja ta ma niezwykle doniosłe znaczenie i jest niewątpliwe, że wywrze ona decydujący wpływ na stołeczną organizację.

Waga polityczna konferencji warszawskiej polega na tym, że zajęła się ona nie tylko omówieniem wszystkich podstawowych i historycznych zagadnień, które były tematem obrad wrześniowego plenum Rady Naczelnej PPS ale, że poddała też gruntownej krytyce i samokrytyce błędy organizacji warszawskiej i stołecznego komitetu. Aktyw warszawski wykazał pełne zrozumienie dla potrzeby stosowania marksistowsko-leninowskiej krytyki i samokrytyki i wypowiedział w sposób dobitny nieubłaganą walkę przeciwko wszelkim wahaniom i błędom politycznoideologicznym, które zaciążyły w sposób szczególnie silny na organizacji stołecznej.

Aktyw warszawski na konferencji czwartkowej przemówił tonem rewolucyjnym. Poddawał on pod oskarżenie nie tylko fałszywe idee i ich nosicieli, ale wypowiedział bezkompromisową walkę pojednawstwu i tolerancji, która panowała w stołecznym komitecie w stosunku do nosicieli odchyleń nacjonalistycznych i prawicowych w organizacji warszawskiej w stosunku do szkodników i zamaskowanych wrogów jedności.

Delegaci zwracali uwagę na pewne szkodliwe zjawiska w organizacji warszawskiej. Jedno z tych zjawisk polega na formalnym uznawaniu wszystkich decyzji i uchwał władz naczelnych Partii, a na sabotowaniu w praktyce ich wykonania. Było to deklamatorstwo, przysięganie wierności idei Marksa, a dziś nawet przysięganie wierności marksizmowi - leninizmowi, a w podszeptach szkalowanie i przeciwstawianie się tej linii rewolucyjnej.

Przez długi okres czasu organizacja stołeczna pozostawała pod względem politycznym i ideologicznym znacznie w tyle za innymi ośrodkami. W warszawskiej organizacji znajdowali schronienie różni szkodnicy polityczni klasy robotniczej i jednolitego frontu. Tu w organizacji warszawskiej najwięcej było nagromadzonych i nierozbitych tradycji jaworowszczyzny i WRN.

Bardzo liczni delegaci zwracali na konferencji Stołecznego Aktywu uwagę na poważne błędy popełnione w akcji werbunkowej członków do organizacji warszawskiej. Nie stosowano kryteriów politycznych. Pobłażliwie spoglądano na napływ w latach 45-46, a nawet w 47 elementów WRN-owskich które w stosunkowo szybkim czasie awansowały i obejmowały kierownicze stanowiska w komitetach dzielnicowych, a nawet w komitecie stołecznym. Organizacja warszawska, jej kierownictwo ujawniło tolerancyjny stosunek do obcych klasowo elementów napływających do naszej partii. Ciążenie tych elementów było szczególnie silne w Warszawie, nie było właściwie selekcji klasowej przy przyjmowaniu nowych członków. Za mało było czujności wobec tych elementów, a nawet w wypadkach wykroczeń w dalszym ciągu istniał do sprawców kumoterski stosunek.

Aktyw [illegible] uznał że ten [illegible] cowe elementy polityczne. [illegible] wali się [illegible] jednolitego frontu i jedności klasy robotniczej. Ujemny wpływ na organizację warszawską miał b. sekretarz Jagiełło, b. przewodniczący Tułodziecki i wielu innych przeciwników naszej linii.

Aktyw wskazywał na to, że pozytywne były zmiany jakie w ciągu ostatnich miesięcy już zaszły w stołecznym komitecie ale uznał, że przełom nie został jeszcze dokonany, że trzeba wysiłkiem całego zdrowego aktywu stołecznego organizacji doprowadzić do tego przełomu.

Niejednolitość ideologiczna i polityczna istniejąca przez dłuższy okres czasu w kierownictwie partyjnym z natury rzeczy ze względu na bliskość środowiska najmocniej odbijała się na organizacji warszawskiej i powodowała [illegible] męt ideologiczny. Pozostawiło [illegible] jeszcze dziś ślady na organizacji [illegible]

[illegible] cja zaniedbań w dziedzinie wychowania ideologicznego i poli- [illegible] cji warszawskiej, rozwinie [illegible] czujność i wciągnie do współodpowiedzialności za organizację.

Stołeczny aktyw Polskiej Partii Socjalistycznej wszedł na drogę [illegible]. Stołeczny [illegible] nie ograniczał się wcale do wyrażeń [illegible] z uchwałami Rady Na- [illegible] nych. Wydobył on na wiecach, wskazał na imieniu i poddał druzgocącej krytyce swoich własnych szkodników.

Wszyscy towarzysze mówili o swojej praktyce po ludzku. Uczciwie mówili o swych własnych brakach i odnajdywali drogę do [illegible] prawienia swych błędów, do likwidacji swych braków. W tej samokrytycznej postawie wielu towarzyszy przebijała się miłość do własnej partii, przebijał się patriotyzm do Zjednoczonej Partii, przebijała się głęboka troska o to, ażeby każdy PPS-owiec, prawdziwy socjalista, stał się pełnowartościowym czynnikiem w Zjednoczonej Partii.

Towarzysze mówili o wielkich historycznych zadaniach jakie mamy do wykonania w walce o realizację socjalizmu i o potrzebie podniesienia bojowości i siły kierowniczej Zjednoczonej Partii.

Stołeczny aktyw zademonstrował nam jeszcze jedną bardzo ważną rzecz, a mianowicie: przejście do konkretnej realizacji zadań wynikających z uchwał Rady Naczelnej. Stołeczna konferencja podjęła decyzję o wyrzuceniu z organizacji warszawskiej 13 rzelowych a niepoprawnych prawicowców. Konferencja podjęła również uchwałę o wyrzuceniu bardzo wielu osób obcych nam klasowo, szabrowników, złodziei, spekulantów, właścicieli firm spekulacyjnych, nieuczciwych urzędników itp. Stołeczny aktyw przyjmując te decyzje, nakreślił praktyczny kierunek akcji [illegible] warszawskiej od wrogich elementów.

Aktyw warszawski przeszedł od zdecydowanych i twardych słów do zdecydowanej i twardej praktyki. Nigdy nie może się już więcej powtórzyć taki stosunek do [illegible] jej poziomu [illegible] go i polity[illegible] nie [illegible] przeprowadzona, jeżeli nie będą zaktywizowane podstawowe [illegible] markt partii — [illegible] Wielu towarzyszy na tej [illegible] cji podkreślało potrzebę [illegible] cia twórczej inicjatywy koła partyjnego potrzebę zaktywizowania [illegible] szeregowego członka u [illegible] Koło partyjne musi nauczyć się [illegible] rozumieć swoją rolę polityczną musi ono [illegible] zagadnieniami, którymi żyje partia, musi czuć się odpowiedzialne za partię, za jej linię polityczną, za jej bojowość. W akcji oczyszczania szeregów koło partyjne musi odegrać decydującą rolę.

Sekretariaty wojewódzkie, powiatowe i dzielnicowe [illegible] być jak najściślej powiązane z kołami terenowymi, [illegible] kierować i przeprowadzać na [illegible] w ciągu najbliższych tygodni wielką akcję oczyszczania szeregów partyjnych.

[illegible] w tym aktywie zaskorupia- [illegible] dawnych aktywistów którzy nadawali konferen- [illegible] ton pozbawiony zrywu rewolucyj- [illegible]

Inaczej było na [illegible] konferencji. Przemówiła tam najlepsza część PPS-owskiego [illegible] Warszawy.

[illegible] warszawska [illegible] w życiu [illegible] organizacji warszawskiej, i stwo- rzy" z partii [illegible] dla klasy robotniczej.

KONFERENCJA WARSZAWSKA WSKAZUJE DROGĘ WSZYSTKIM ORGANIZACJOM WOJEWÓDZKIM DO PODNIESIENIA ŚWIADOMOŚCI MAS CZŁONKOWSKICH DO PRZEPOJENIA ICH DUCHEM WALKI O CZYSTOŚĆ SZEREGÓW, O WŁAŚCIWĄ REWOLUCYJNĄ POSTAWĘ.

Grecja montuje nowy blok

Tragiczne intermezzo Zgromadzenia ONZ

PARYŻ (SAP) — W sobotę po południu rozpoczęły się w Paryżu rozmowy w sprawie utworzenia bloku „Środkowego Wschodu".

Grecki minister spraw zagranicznych Tsaldaris przyjął premiera Libanu Riada Solha i innych delegatów państw arabskich.

Chociaż Tsaldaris nie jest autorem tego pomysłu, wydaje się, że w chwili obecnej objął on kierownictwo ruchu. W obecnym stanie rozmów nie widać jeszcze formy, jaką przybierze to „stowarzyszenie". Przewiduje się, że rokowania potrwają jeszcze wiele dni, lecz według wszelkiego prawdopodobieństwa blok „wschodnio - śródziemnomorski" powstanie jeszcze podczas trwania obrad Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

W skład bloku miałyby wejść następujące państwa: Grecja, Turcja, Liban, Syria, Irak, Egipt, Jemen, Arabia [illegible]udyjska, Afganistan i Pakistan.

Montgomery naczelnym dowódcą sił zbrojnych unii zachodniej

PARYŻ (SAP) — Według dobrze poinformowanych źródeł francuskich, dowódcą naczelnym połączonych sił wojskowych Wielkiej Brytanii, Francji, oraz państw Beneluxu będzie brytyjski marszałek Montgomery.

WASZYNGTON. (Tel. wł.) — Podsekretarz Stanu USA, Lovett, podał do wiadomości, że ambasador USA Bedell Smith powróci w najbliższych dniach, prawdopodobnie na początku przyszłego tygodnia do Moskwy.

Uniwersytet rzemieślniczy

Jak pracuje „Zakład doskonalenia rzemiosła"

KRAKÓW — Publiczność [illegible] piękne eksponaty, rozmieszczone w [illegible] gmachu istnieje świat intensywnej pracy. Jest to „Zakład doskonalenia rzemiosła".

Zainteresowanie się zagadnieniem popierania rzemiosła sięga jeszcze drugiej połowy XIX wieku. Intensywny rozwój przemysłu zaciążył wyraźnie na losach wytwórczości rękodzielniczej, obniżając jej poziom artystyczny, wówczas już powstała zdrowa myśl samoobrony tej dziedziny wytwórczości. Powstaje wówczas Instytut krakowski. Tuż przed wielką wojną instytut zostaje rozbudowany w nowym gmachu Miejskiego Muzeum Przemysłu Artystycznego.

Po odzyskaniu niepodległości, rozpoczęto poszerzać zasięg tej pożytecznej placówki, zmieniając jej nazwę na „Zakład doskonalenia rzemiosła". Dzięki poparciu czynników rządowych uzyskano poważne sumy na kształcenie i dokształcanie rzesz niezamożnej młodzieży rzemieślniczej.

O rozwoju zakładu świadczą cyfry: w roku 1938 przeszkolono tu 980 osób, których liczba w roku 1940 spadła do 35, aby w roku 1947 podnieść się do 3.000 osób. Są tutaj prowadzone: kursy przygotowawcze do egzaminów czeladniczych, kursy przysposobienia zawodowego i kursy doszkalania zawodowego dla wykwalifikowanych. Na każdym kursie prowadzi się wykłady o Polsce Współczesnej i o spółdzielczości, a należy dodać, że wykładowcy rekrutują się ze speców od zawodowych mistrzów poczawszy, a na profesorach uniwersytetu kończąc.

Zakład współpracuje ściśle z organizacjami przemysłowymi i spółdzielczymi, Kuratorium szkolnym, Izbą Rzemieślniczą, Ligą Kobiet, i Urzędem Zatrudnienia. Poza zakładem w Krakowie prowadzone są na prowincji ośrodki, do których przyjeżdżają uczniowie z wsi odległych nawet o kilkanaście kilometrów. 40 proc. ogólnej liczby absolwentów stanowią kobiety.

[illegible] z innymi bratnimi zakładami [illegible] jest przeszkolenie 3.5[illegible] uczniów. Kraków zajmuje w [illegible] współzawodnictwie już drugie [illegible] (pierwsze uzyskały Katowice, — miasto wybitnie uprzemysłowione).

Coraz bardziej rozszerzająca się działalność zakładu zmusza Radę do budowy specjalnego gmachu, na który w ramach państwowego planu inwestycyjnego przeznaczono 10 milionów zł.

W ramach akcji kursowej zorganizowano pierwszy w Polsce powojennej kurs kucia koni przy Okręgowym Ambulansie Weterynaryjnym. Bo należy wyjaśnić, że mistrz — kowal nie ma prawa kucia koni bez specjalnego świadectwa. Na kurs ten uczęszcza obecnie 17 osób, które, pochodząc z najrozmaitszych ośrodków Polski, umieszczone zostały w prowadzonej przez zakład bursie.

Zwiedzając kolejno duże, imponujące sale, gdzie mieszczą się zaopatrzone w doskonałe maszyny: drukarnia, introligatornia, stolarnia, metalownia, hafciarnia, pracownia fotograficzna, pracownia elektro- i radiotechniczna — zwracamy specjalną uwagę na bardzo ciekawie urządzoną poradnię psychotechniczną. Jest to nieruchomy samochód, przednia platforma tramwaju z motorem, ekran płaski, kolorowy, przedstawiający ulicę Krakowa z zapalającymi się sygnałami, aparat Pautzego, służący do badania motorniczych na reakcję pod względem wzroku, wrażliwości na oświetlenie, rozróżnienie kształtów w mroku, ocena szybkości i td. Krótko mówiąc, kandydat na kierowcę samochodowego czy motorniczego, siadając u steru swego objektu dzięki ekranowi ma możność przeżycia wszystkich przyjemnych i nieprzyjemnych wrażeń łącznie z wpadającym pod tramwaj dzieckiem, wpadanie na przeszkody, wymijanie innych pojazdów itd.

Przewodniczącym Rady Zakładu jest w-prezydent Tor, dyrektorem zakładu, sprawujący tu od 35 lat najrozmaitsze stanowiska, dyr. Magiera.

Starannie i energicznie prowadzona placówka ma za sobą poważną zasługę organizowania kadr rzemieślników stojących na wysokim poziomie. (S.)

PRZYSTANEK NA ŻĄDANIE

„Fotokopie"

Gdyby ktoś z mieszkańców Krakowa chciał się dowiedzieć w jaki sposób Niemcy 6 lat temu „...zwyciężali", niech uda się na ul. Nowowiejską i obejrzy bacznie nowopołożone płyty na chodniku. Każda z tych płyt jest „fotokopią" jednej strony jakiegoś szmatławca okupacyjnego. I tak, bliżej jedni chodnik jest [illegible] mi „Krakauer Zeitung", a popod murami można zobaczyć osławionego „Gońca Krakowskiego".

Oddział Drogowy zapewnia, że te wszystkie niemiłe podobizny znikną w najbliższych dniach, znalazły się zaś dlatego na płytach chodnika, że jako tzw. podkładki przy wyrobie płyt, krzeszowicki „Wibrobeton)) zużywał makulaturę pookupacyjną.

Wieczory dyskusyjne w Lidze Kobiet

KRAKÓW (kom). — Pragnąc ułatwić kobietom Krakowa, zapoznanie się z aktualnymi zagadnieniami w Polsce i w świecie, Liga Kobiet organizuje od dwóch lat odczyty z dyskusjami. W roku bieżącym odbędzie się cykl wykładów, który obejmie wszystkie dziedziny związane z życiem kobiet.

Inauguracyjny odczyt na temat: „Polska na tle sytuacji międzynarodowej" wygłosi ob. I. Próchnicki, we wtorek, 5 bm. o godzinie 18, w lokalu Ligi Kobiet przy ul. Karmelickiej Nr. 31, I p.

Chciała lekko zarobić 175000 zł

KRAKÓW (s). — Od roku 1946 w magazynach Dyrekcji Kolejowej w Krakowie znajdowało się 25 ton cukru zanieczyszczonego solą, wobec czego mógł on być użyty tylko do przetworów.

W ostatnich czasach Ministerstwo Komunikacji wydało zarządzenie sprzedaży tego cukru po cenie zł. 156 za 1 kg. z zastrzeżeniem odpowiedniego użycia. Naczelnik Wydziału Aprowizacji dyr. Okr. Kol. Państw. Kraków zawiadomił o tym zarządzeniu kierownika stołówki kolejowej, Stanisława Kowalówkę, zlecając mu sprzedaż cukru. Kowalówka wyszukał sobie pośredniczkę w osobie Zofii Kadenaczy, która miała zająć się wyszukaniem odbiorców i rzeczywiście odbiorców tych znalazła wśród cukierników i piekarzy krakowskich.

Kadenaczy postanowiła jednak na pośrednictwie dobrze zarobić i cukier zaofiarowała do sprzedaży po 170 zł. za kilogram, z czego 4 zł. miało przypaść dla Stanisława Kowalówki, 7 zł. dla niej, a 3 zł. dla kierownika spółdzielni Cechu Piekarzy, Stanisława Lupy.

Delegatura Komisji Specjalnej zajęła się nieuczciwymi spekulantami, którzy powędrują do obozu pracy przymusowej.

Nie udał się przemyt

Smutne konsekwencje spotkania w lesie

KRAKÓW (S) — Pracownicy delegatury Komisji Specjalnej w Krakowie, odbywając podróż służbową w powiecie nowo-tarskim, natknęli się wczesnym rankiem w lesie na mały dwuosobowy samochód marki „Fiat" jadący w kierunku szosy zakopiańskiej. Samochód zatrzymano i przy rewizji znaleziono w bagażniku trzy duże worki towaru przemycanego z Czechosłowacji. Samochód przeeskortowano na posterunek MO, gdzie po skontrolowaniu znaleziono 10 kg pieprzu ziarnistego, 700 szpulek nici czeskich, 6 kawałów skóry twardej i półbucik, czeskie. Okazało się, że przemytnikami są: J. Zołtek i J. Dziurdzik, mieszkańcy Krakowa oraz E. Soczyński, właściciel „Fiata" również krakowianin.

Sprawców przestępstwa wraz z towarem odesłano do delegatury Komisji Specjalnej w Krakowie. Jednocześnie przeprowadzono rewizję w mieszkaniach przemytników w Krakowie, gdzie okazało się, że na towar oczekiwało już 8 osób. Pasażery jechali z Czarnego Dunajca, a kierujący „ekspedycją" Józef Zołtek przyznał się, że podobne podróże miały już kilkakrotnie miejsce ale nie przypuszczał nigdy aby przypadek sprowadził mu w lesie na kark akurat pracowników delegatury. Samochód i przemyt skonfiskowano a przemytnicy odbędą należytą karę w obozie pracy przymusowej.

Unifikacja spółdzielczości trwa

Biała, Wadowice i Żywiec w obliczu zmian

KRAKÓW (WW) — Akcją unifikacyjną spółdzielni spożywców na terenie woj. krakowskiego w najbliższej przyszłości zostaną objęte spółdzielnie w powiatach bialskim, wadowickim i żywieckim. Komitety unifikacyjne miejskich i zakładowych spółdzielni spożywców w Andrychowie Białej, Kętach, Oświęcimiu i Żywcu zostały zorganizowane w dniach 27—29 września br.

W wyniku połączenia spółdzielni spożywców „Włókniarz i Ludowej Spółdzielni Spożywców, powstanie w Andrychowie Powszechna Spółdzielnia Spożywców, która po połączeniu będzie miała 4 sklepy ogólne — spożywcze i 1 tekstylny, skład opałowy oraz warsztat szewski. TSS ma w planie zwiększenie liczby sklepów do 10 oraz zorganizowanie gospody spółdzielczej.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Białej, która powstanie z połączenia Powiatowego Zw. Gospodarczego Robotniczej Spółdzielni Spożywców i Oszczędności oraz Spółdzielni Spożywców „Nasz sklep" w momencie połączenia prowadzić będzie 18 sklepów spożywczych ogólnych, 2 tekstylne, sklep piekarski, piekarnię, sklep żelazny oraz halę rybną. Przejęcie przez PSS kilka masarni i piekarni poniemieckich powiększy jeszcze ilość prowadzonych przez spółdzielnię placówek.

[illegible] sklepami ogólnymi, masarnią i piekarnią dysponować będzie PPS w Kętach powstała z połączenia SS „Włókniarz" i Robotniczej Spółdzielni Spożywców. Przewiduje się dalsze rozszerzanie sieci sklepów oraz uruchomienie gospody.

Połączone: Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość" ze Spółdzielnią Spożywców Pracowników Zakładów Syntezy Chemicznej wraz z grupą kolejarzy, należących dotychczas do Związkowej Spółdzielni Pracowników Kolejowych w Krakowie utworzą w Oświęcimiu Robotniczą Spółdzielnię Spożywców, dysponującą po połączeniu 4 sklepami spożywczymi ogólnymi i 1 tekstylnym. W związku z planowaną rozbudową zakładów przemysłowych w Oświęcimiu i okolicy, spółdzielnia ta zaopatrywać będzie ponad 5 tys. pracowników i znacznie powiększy swój aparat rozdzielczy, uruchomi piekarnię, masarnię i różne zakłady usługowe.

W Żywcu — wreszcie — unifikacji podlegają: Spółdz. Spoż. „Zespół", Spółdz. Spoż. „Lednik", Spółdz. Spoż. „Razem" w Zabłociu oraz Spółdz. Spoż. Pracowników Browaru Żywiec, w związku z mającym nastąpić wcieleniem tych miejscowości do terenu miasta Żywca. Powstała z połączenia „Żywiecka Spółdzielnia Spożywców" na początek będzie prowadzić 9 sklepów ogólnych i 3 branżowe, by następnie powiększyć sieć swych sklepów, uruchomić potrzebne wytwórnie i gospody.

Połączenie spółdzielni w wyżej wymienionych miastach nastąpi w październiku i w listopadzie.

W związku z mającym nastąpić zniesieniem przydziałów kartkowych, spółdzielnie już obecnie przygotowują się do zorganizowania zaopatrzenia ludności pracującej.

Plaga pożarów po wsiach

Spłonęły 3 stodoły ze zbożem

OLKUSZ (IK). — Wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem, wybuchł pożar w zabudowaniach Antoniego Szczurka w Gorenicach (gmina Rabsztyn). Spłonął dom i stodoła ze zbiorami, oraz dwie sąsiednie stodoły Suchia i Kaczmarczyka, również ze zbiorami. Pożar zlikwidowała straż miejscowa wraz ze strażą olkuską.

Straty ogólne dochodzą do 5 milionów zł.

Jest to 42 pożar w roku bież. w powiecie olkuskim. W porównaniu z rokiem ubiegłym, klęska pożarów w roku bieżącym zmalała niemal o 30 proc. Na szczęście pożary nie były masowe, lecz pojedyncze i prawie wszystkie z zaprószenia przez nieostrożność.

Zmniejszenie się ilości pożarów zawdzięczać należy w pierwszym rzędzie sprawnie działającym Gminnym Komisjom Przeciwpożarowym, które co pewien czas lustrują zabudowania i mieszkania, pouczając jednocześnie ludność o stosowaniu ostrożności przeciwpożarowych. W mies. październiku br. Komisje te przystąpią do ponownej lustracji.

Wobec szybko postępującej elektryfikacji wsi, klęska pożarów stale będzie się zmniejszać gospodarz bowiem nie pójdzie ze świecą lub ogarkiem do chlewa, mając zaprowadzone światło elektryczne nawet w oborze.

Odbudowa zabytkowego zamku w Przemyślu

PRZEMYŚL (z. k.) — Grupa konserwatorów polskich bawiących przed kilku dniami w Łańcucie odwiedziła również Przemyśl celem zaznajomienia się ze stanem zabytków przemyskich. Konserwatorzy oprowadzani po mieście przez inż. K. Osińskiego ze szczególnym zainteresowaniem zwiedzili zabytkowy ratusz, stary rynek przemyski i pochodzącą z r. 1818 dwuokienną kamienicę. Konserwatorzy zwiedzili następnie najstarszą szkołę w Przemyślu t. zw. parafialną pochodzącą z XV w. budowaną prawie współcześnie z katedrą przemyską oraz Zamek Przemyski. Przy okazji należy zaznaczyć, że rozpoczęte zostały prace przy odnowieniu Zamku. Z przyznanej na ten cel subwencji rządowej w wysokości 1 miliona zł. Zarząd Miasta otrzymał jako pierwszą ratę 2330 tys. zł. Sumę tę przeznacza się w pierwszym rzędzie na budowę bramy, drzwi i krat okiennych. Po zakończeniu prac przy remoncie baszty jako najcenniejszej części Zamku, rozpoczęte zostaną prace przy niwelacji terenu od strony t. zw. ślimaka, ponieważ woda zaskórna utrzymująca się tu od szeregu lat zagraża fundamentom Zamku.

WYJAŚNIENIE

PRZEMYŚL (z. k.) — Do notatki dotyczącej sprawy cen za bekon przeznaczony na eksport a nabywany przez Spół. Sam. Chłopskiej wkradła się pewna nieścisłość polegająca na tym, że we wspomnianej notatce podano ceny za bekon na terenie pow. przemyskiego od 175—210 zł. a powinno być za bekon 175 zł. za. za sztuki od 100 kg wzwyż od 175—210 zł za kg. Przy okazji dodajemy, że premia po uboju za klasę pierwszą bekonu [illegible] nosi 1500 zł. zaś za klasę drugą 500 zł.

CO * GDZIE * KIEDY

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 19 — „Obrona Ksantypy", Morstina.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19 — „Wesele Figara" Beaumarchais. Mała sala — godz. 19.15 — „Seans" Cowarda.

TEATR MŁODEGO WIDZA RTPD (Scala) — godz. 19.15 — „Mistrz Pjotr Pathelin".

TEATR OKZZ „Studio" — godz. 19.30 — „Juliusz Szylong" czyli „Ludzie są ludźmi".

Trzy ostatnie przedstawienia „OBRONA KSANTYPY" w teatrze im. J. Słowackiego. Dziś, jutro i pojutrze.

KINA

GDAŃSK: „Wesoły pensjonat". WOLNOŚĆ: „Rosana z 7 księżyców". ŚWIT: „Tajemnica Nocy Wigilijnej; SZTUKA: Noc w Casablance; WANDA: Gilda; WARSZAWA: Cygańska miłość; APOLLO: Uczennica Ia; UCIECHA: Siostra lokaja.

Początek seansów: Sztuka: 15.30 17.30, 19.30. Warszawa: 15, 17.30, 20. We wszystkich pozostałych kinach 16, 18, 20.

Kino Aktualności w sali kina „Sztuka": Najnowsza Polska Kronika Filmowa: Jezioro Mazurskie Motyle, Migawki sportowe.

Dźwiękowe Kino Oświatowe Program jak w kinie Aktualności.

Kino Oświatowe w Barbakanie wyświetla w dni pogodne program aktualności i filmy naukowe od godz. 19.15 do godz. 21.45 bez przerwy.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej 4 X dr Czernowska Jadwiga, Rynek Gł. 7 m. 8.

W nagłych zachorzeniach w nocy: Ubezpieczalnia tel. 570-70.

RADIO

Poniedziałek, 4. października 1948

5.10 Sygnał czasu; 5.20 koncert poranny; 11.57 sygnał czasu i hejnał, 14.15 koncert życzeń; 15.00 wiadomości Polski południowej, 16.20 „Z młodzieżą" „Służby Polsce" na „Zaruskim"; 17.00 koncert rozrywkowy; 18.20 koncert chóru „Lutnia" 19.00 koncert w wyk. Orkiestry Rozgł. w Bydgoszczy; 21.35 muzyka baletowa; 22.00 koncert w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. 23.55 Hymn, koniec audycji.

Ślady człowieka sprzed 20 tysięcy lat

odnaziono w Krakowie

KRAKÓW (S). — Od dłuższego czasu znajdowano na terenie dawnej cegielni w starej dzielnicy Krakowa na Zwierzyńcu ślady pobytu człowieka prehistorycznego. Mimo to stanowisko prehistoryczne było nadal eksploatowane dla prywatnych celów gospodarczych, wskutek czego część stanowiska została zniszczona co, jak się obecnie okazuje, jest niepowetowaną stratą dla nauki.

W sierpniu br. dyrektor Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie Ludwik Sawicki przybył do Krakowa aby zająć się tym obiektem. Prace były szczególnie uciążliwe, bowiem właściwa warstwa zawierająca zabytki leży głęboko, należało więc warstwy wyższe, uważane za jałowe usunąć przed rozpoczęciem właściwych badań. Prace były prowadzone na czworokątnym odcinku (30/11 m).

Już na głębokości 5 m natrafiono na poziom ze śladami pobytu człowieka. Znaleziono fragmenty rogów renifera i kości mamuta oraz innych na razie nierozpoznanych zwierząt, poza tym niewielką ilość krzemieni. Właściwa warstwa znajduje się w starej kopalnej glebie na głębokości 7 m. Powyżej tej gleby znajduje się less naniesiony przez wiatry w okresie gdy na ziemiach naszych znajdował się lodowiec skandynawski. Poniżej widać less o [illegible] charakterze — [illegible]m. W obrębie wymienionych warstw występuje wiele ważnych zjawisk, których opracowanie dostarczy cennego materiału zarówno dla geologii jak i prehistorii. Wspomniana gleba kopalniana ma charakter tundry polarnej. Dotychczas znaleziono w niej kości zwierząt z [illegible]owcowej oraz narzędzia. [illegible] narzędzi świadczy że pochodzą one mniej więcej sprzed 20 [illegible].

W okresie tym charakterystyczna jest dla wyrobów krzemiennych tzw. technika wiórowa. Polega ona na tym, że od „buły" krzemiennej odbijano umiejętnymi uderzeniami długie odłupki. „Wióry" te były następnie obrabiane przez odpowiednie zaszczerbianie ich krawędzi. Znalezione narzędzia należą do tzw. „drapaczów".

Poza tym znajdujemy mnóstwo odpadków krzemiennych powstałych przy obróbce krzemienia, węgielki z ognisk, grudki barwnika, używanego, być może przez mieszkańców „prazwierzyńca" do malowania ciała podczas tańców rytualnych. Sugerują to obyczaje współczesnych ludów prymitywnych oraz rysunki jaskiniowe.

Natrafiono również na ślady jeszcze głębszego poziomu.

Dla lepszego zrozumienia budowy geologicznej badanego odcinka wykonano głęboki wykop, który sięgnął aż do podłoża skalnego. Roboty znajdują się teraz w najbardziej gorączkowym stadium i można oczekiwać dalszych interesujących wyników.

Praca jest obliczona na okres kilku lat, co najlepiej dowodzi jej wagi.

Stanowisko to odwiedzili goście czescy: studentka Uniwersytetu Praskiego Dagmara Pehackova oraz dr Klima. Ten ostatni bada od dłuższego czasu podobne stanowisko na Morawach w Vestonice. 20 tys. lat temu Brama Morawska stanowiła drogę wiodącą z południa na nasze tereny, zatem obydwa stanowiska mogą wykazać podobieństwo.

Cały uzyskany materiał naukowy będzie poddany szczegółowej analizie. Z ułamków kości i z drobnych węgielków specjaliści odcyfrują florę i faunę badanego okresu. [illegible] podstawie szczegółowych [illegible] planów, fotografii podjęte zostaną prace, mające na celu odtworzenie środowiska współczesnego człowieka i warunków jego życia.

W wykopaliskach na Zwierzyńcu pracuje 20 robotników, którzy w ciągu dwóch miesięcy stali się również „archeologami" i z zapałem skrobią uważnie glinkę w poszukiwaniu cennych krzemieni przy czym każde znalezione narzędzie budzi powszechną radość. Jest to jeden z tych działów, gdzie nie ma zastosowania tempo pracy, bowiem ta musi być odpowiedzialna i sumienna. Nawet deszcz nie zawsze jest w stanie spędzić ze stanowiska tych zapamiętałych kopaczy.

Polska prehistoria po wojennej przerwie okazuje dużą żywotność. Prowadzony jest obecnie cykl prac, związanych z zagadnieniem prasłowiańszczyzny (Biskupin, Opole, Wrocław, Wolin i inne).

Prace na Zwierzyńcu są w tej chwili jedynymi w Polsce większymi badaniami nad starszą epoką kamienia.

W ciągu lat najbliższych dyr. Ludwis Sawicki ma zamiar przystąpić do szeroko zakrojonych badań nad życiem człowieka starszej epoki kamienia w Polsce.

Nowe utwory kompozytorów radzieckich

W ciągu września w Związku Kompozytorów Radzieckich odbyły się audycje szeregu nowych utworów muzycznych, napisanych przez kompozytorów radzieckich w ciągu bieżącego lata.

Jedną z najwyższych ocen uzyskała „Piąta Symfonia" Sergiusza Wasilenki, która została włączona do repertuaru licznych filharmonii radzieckich, podobnie jak Miaskowskiego „Symfonia na tematy rosyjskie" i Aleksandrowa „Uwertura rosyjska".

Duże zainteresowanie wzbudziła kantata Wasiljewa - Bugłaja, oparta na motywach zaczerpniętych ze znanej bajki Gorkiego „Dziewczyna i śmierć". Kompozytorzy: Czułaki, Korczmarew i Spadaveklia napisali w związku ze zbliżającą się 30 rocznicą Komsomołu Leninowskiego nowe balety, poświęcone młodzieży radzieckiej. Duże zainteresowanie wzbudziła opera Biriukowa pt. „Szlachcianka - chłopka", której libretto oparte jest na znanej noweli Puszkina pod tym samym tytułem. Kompozytor Nersesow napisał operę „Maskarada" wg poematu Lermontowa, zaś kompozytor Bagatyrew — operę pt. „Nadieżda Durowa", której temat zaczerpnięty został z historii Rosji.

W Moskwie prowadzone są próby nowej opery Sergiusza Prokofiewa, której libretto oparte zostało na znanej powieści Polewoja „O prawdziwym człowieku". Powieść ta opowiadająca dzieje bohaterskiego lotnika radzieckiego, była drukowana w Polsce w „Życiu Warszawy".

Wśród ocalonych skarbów kultury polskiej

Narodowe Muzeum Ziemi Przemyskiej

PRZEMYŚL. — Wśród zdewastowanych w czasie wojny zbiorów kultury polskiej, ocalone prawie w całości Narodowe Muzeum Ziemi Przemyskiej jest pozycją bardzo poważną.

Muzeum założone zostało w roku 1909 przez inż. M. Osińskiego z ramienia Tow. Przyj. Nauk. Przy Muzeum założona została również Publiczna Biblioteka i Archiwum akt dawnych miast i miasteczek Ziemi Przem. Ocalona biblioteka i archiwum liczy ok. 70 tys. tomów, — w tym bezcennej wartości dzieła naukowe i materiały źródłowe. W czasie okupacji Niemcy widząc w archiwum przemyskim cenny materiał historyczny i dokumentarny — wywieźli zbiory do Tyńca, skąd po odzyskaniu niepodległości zostały przewiezione z powrotem do Przemyśla przez prof. Arlamowskiego. W czasie okupacji strzegli zbiorów naukowych śp. Jan Smulka, dyrektor gimnazjum, oraz Roman Leśniak-Leśniewski wraz rodziną za co odznaczony został przez Prezydenta [illegible]pospolitej Złotym Krzyżem Zasługi. Rzeczpospolitej Złotym Krzyżem Zasługi.

W NOWYM GMACHU

W roku 1947 przy poparciu Min. Kul. i Sztuki oraz Zarządu Miasta Muzeum otrzymało na pomieszczenie swych zbiorów dawny pałac biskupów ruskich. Wspaniałe rozległe i komfortowe pomieszczenie są godną siedzibą ocalonych skarbów. Muzeum posiada 10 działów. Przyroda podzielona na poddziały, geologia, paleontologia, antropologia, flora i fauna następnie archeologia, etnografia, sztukateria religijna, przemysł artystyczny, galeria obrazów i rzeźb numizmatyka, wojskowość i pamiątki przemyskie.

ZBIORY ARCHEOLOGICZNE

Wśród szeregu bezcennych eksponatów do osobliwości należy urna wraz z kośćmi którą wykopano w Przemyślu w czasie kopania kanałów.

Według opinii prof. dr Kostrzewskiego z Poznania w Europie znajdują się jeszcze dwie urny tej wartości w muzeum w Sztokholmie i w Berlinie. Do ciekawostek Muzeum należy również amulet wykonany z serpentynu odmiany kwarcu a znaleziony nad brzegiem Sanu. Amulet ten opracowany został przez prof. Lawrece w Instytucie Bizantyjskim w Konstantynopolu i został oznaczony jako najcenniejszy w zbiorach Aten i Budapesztu. Według opinii świata naukowego amulet ten musiał ukryć zapewne wraz z innymi rzeczami nad brzegiem Sanu jeden z mnichów greckich, który przybył ze wschodu dla szerzenia wiary chrześcijańskiej.

[illegible] z dziedziny [illegible] Muzeum posiada wspaniałą galerię obrazów pędzla Rozwadowskiego, Chełmońskiego, W. Kossaka i wielu innych. Poza tym cenne obrazy szkoły bizantyńskiej pochodzące z XV w. i płótna flamandzkie z XVII w. [illegible]cenniejszych należy płaskorzeźba w drzewie „Narodzenie Chrystusa" dłuta syna [illegible] Stwosza — Stanisława.

MUZEUM [illegible] PRZEMYSKIEJ JEST SKARBEM NARODOWYM

W grudniu roku ubiegłego wrócił do kraju z zagranicy założyciel Muzeum i jego przedwojenny dyrektor tow. inż. K. Osiński. Min. Kul. i Sztuki powierzyło mu i obecnie dyrekcję Muzeum. Swoje rozległe studia z dziedziny muzeologii i archeologii zdobyte w czasie pobytu za granicą głównie w Egipcie i Palestynie zamierza inż. Osiński poświęcić Muzeum Ziemi Przemyskiej oraz w szeregu przygotowanych do druku dzieł przekazać światu naukowemu Polski.

W tej chwili kiedy wojna zniszczyła lwią część zbiorów narodowych Muzeum Ziemi Przemyskiej przestaje być instytucją o charakterze regionalnym. Muzeum Ziemi Przemyskiej jest dzisiaj skarbem narodowym a jego bezcenne zbiory — służyć będą światu naukowemu całej Polski.

Z. K.

Biała jako ośrodek przemysłów

BIAŁA (br) — Cyfry mówią, że Biała jest w województwie krakowskim najbardziej uprzemysłowionym ośrodkiem. Na terenie tego miasta istnieje około 70 zakładów przemysłowych, w tym: 28 fabryk sukna, 2 farbiarnie, 13 trykotarni, 2 fabryki kapeluszy, 3 przędzalnie 2 apretury 5 fabryk metalowych, 2 guzików, [illegible] szczotek, 5 fabryk sztucznych [illegible] 2 fabryki wód mineralnych, cegielnia i fabryka świec.

ZE SPORTU

Komunikat Komisji GUKF i PZPN

w sprawie zarzutów zarządowi Śl. OZPN

KATOWICE — W sobotę wieczorem specjalna Komisja Głównego Urzędu Kultury Fizycznej i Polskiego Związku Piłki Nożnej, w której zadaniem było zbadanie sytuacji powstałej w zarządzie Śl. OZPN — zakończyła swe prace i wydała oficjalny komunikat, który ma następujące brzmienie:

Komisja Polskiego Związku Piłki Nożnej w obecności delegata Głównego Urzędu Kultury Fizycznej po przeprowadzeniu szczegółowych dochodzeń i zapoznaniu się z całokształtem zarzutów postawionych niżej wymienionym członkom zarządu Śl. OZPN Wydziału Gier i Dyscypliny oraz Śląskiego Okręgowego Kolegium Sędziów postanowiła:

1. Wobec rezygnacji dotychczasowego prezesa Śl. OZPN mianować z dniem 2 października 1948 r. — ob. Ulewicza Kazimierza pełnomocnikiem PZPN dla skoordynowania i przeprowadzenia prac Śl. OZPN — oraz przygotowania i zwołania w terminie najdalej 3 miesięcy nadzwyczajnego walnego zebrania Śl. OZPN.

2. Zdyskwalifikować i usunąć z życia sportowego ob. ob. Dubiszewskiego Wietrznego, Staworzyńskiego i Smoleńczyka:

a) za wrogie klasowo nastawienie do sportu robotniczego;

b) za faworyzowanie klubów niezwiązanych z ideologią Polski Ludowej;

c) wyciąganie korzyści osobistych i materialnych z tytułu zajmowanych stanowisk społecznych.

3. Przyjąć do zatwierdzającej wiadomości rezygnację kpt. związkowego Śl. OZPN i PZPN ob. Zygmunta Alfusa, sekretarza honorowego Śl. OZPN Sztuki Adama, oraz sekretarza Śl. OZPN i członka Komisji Rewizyjnej PZPN-u ob. Antoszewskiego Jana, w związku z przeprowadzoną przez nich samokrytyką dotychczasowej działalności, niezgodnej z dążeniami i postulatami sportu mas pracujących.

1. Polecić pełnić obowiązki przewodniczącego Śl. Okr. Kolegium Sędziów ob. Dembskiemu Ernestowi, do czasu przeprowadzenia zgodnie z postanowieniami i regulaminem WSS PZPN-u nowych wyborów.

W związku z powyższym delegowana Komisja Sportowa oświadcza w imieniu Głównego Urzędu Kultury Fizycznej i PZPN, że naczelne władze sportu polskiego przeprowadzą w przyszłości konsekwentne wyeliminowanie z życia sportowego Polski Ludowej elementów o obcym i wrogim nastawieniu do Klasy Pracującej.

Podpisali: Delegat Głównego Urzędu Kultury Fizycznej: Czarnik — ppłk. Przedstawiciele PZPN: Nowak Szymkowiak, Sznajder mjr. Przeworski, inż.

Mamy jeszcze jedną Ligę

Ligę mistrzem hokejową

WARSZAWA. (SAP) — Zarząd PZHL postanowił na ostatnim zebraniu utworzyć Ligę Hokejową, w której skład wchodzi następujących 12 drużyn: Cracovia, Wisła, KTH, Siemianowiczanka, Piast, Siła, Baildon, Legia, ŁKS, Pomorzanin, Lechia i AZS (Lublin). Rozgrywki będą przeprowadzane systemem północ z południem, następnie pozostała szóstka rozegra w dwu grupach spotkania półfinałowe, a zwycięzcy finały.

Znowu śmierć bokserów

CHICAGO. (SAP) — Kid Dinamita, zawodowy bokser wagi półśredniej z San Domingo, zmarł w tutejszym szpitalu w 5 godzin po przywiezieniu go z ringu, na którym wytrzymał 8 rund. Identyczna historia wydarzyła się w Rzymie, gdzie znów włoski bokser tej samej wagi, Verdinolli, po walce z Franciszem Villemain, która się odbyła w Lizbonie, zmarł w szpitalu po operacji mózgu.

ZKS „KATOWICE" — KS ZZK „SANDECJA" 2:2 (1:2)

N. SĄCZ (rm) — W Nowym Sączu odbyły się zawody towarzyskie między A-klasowymi „Katowicami" a „Sandecją". Zawody, które stały na dobrym poziomie i przyniosły wiele emocji licznie zebranej publiczności, zakończyły się wynikiem 2:2 (1:2).

Horain (Krakus) mistrzem tenisowym Krakowa

KRAKÓW. — Finałowe spotkanie o mistrzostwo tenisowe Krakowa pomiędzy Horainem (Krakus), a jego kolegą klubowym Kolczem przyniosło zwycięstwo Horainowi w stosunku 6:2, 4:6, 7:5, 6:0.

Konkurs na nazwę Klubu Sportowego ZMP

WARSZAWA (SAP) — Zw. Młodzieży Polskiej przeprowadza w obecnym okresie akcję scalania klubów sportowych istniejących przy b. organizacjach młodzieżowych.

W związku z tym Dział Wych. Fiz. i Sportu Zarz. Gł. ZMP ogłasza konkurs na nazwę Klubu Sportowego ZMP.

Autorzy wyróżnionych projektów otrzymają cenne nagrody w sprzęcie sportowym.

Warunki konkursu:

1) Udział w konkursie może [illegible] każda osoba, oraz koło, kluby i sekcje ZMP.

2) Każdy biorący udział może nadesłać dowolną ilość projektów nazwy.

3) Listy z projektami wraz z krótką i treściwą motywacją każdej nazwy należy nadsyłać na adres Działu Kultury Fizycznej i Sportu Z. G. Z. M. P. Warszawa, ul. Mokotowska 3 do dnia 30 października br. (dla zamiejscowych o terminie rozstrzyga data stempla pocztowego).

4) Dla zwycięzców w konkursie przewiduje się 6 nagród:

A) 3 nagrody indywidualne: 1) kostium treningowy, trampki, spodenki, koszulka gimnastyczna, para łyżew; 2) piłka nożna z dętką pompka i szydło; 3) para nart z kijkami.

B) 3 nagrody zespołowe: 1) 11 par butów piłkarskich, 2) 11 par trampek, siatka i 3 piłki: koszykowa, siatkowa i nożna z dętkami; 3) 12 par pantofli, 2 pary rękawic bokserskich, 12 spodenek i 12 koszulek.

Nagrody zespołowe będą przyznane biorącym udział w konkursie kołom, klubom i sekcjom ZMP.

Mecz Finlandia-Polska pod znakiem zapytania

WARSZAWA (SAP) — Polsk. Zw. Piłki Nożnej otrzymał od Fińskiego Zw. Piłki Nożnej depeszę w której goście podają, że jeżeli do końca przyszłego tygodnia nie dostaną zezwolenia na przylot samolotem nie będą mogli rozegrać spotkania z Polską w roku bieżącym.

Zamknięcie Bałtyckiej Spartakiady

RYGA. (SAP) — W dniu dzisiejszym zakończyła się pierwsza Bałtycka Spartakiada, w której brali udział sportowcy Łotwy, Estonii i Litwy. Estończycy zajęli pierwsze miejsca w boksie, tenisie i pływaniu. Łotysze przodowali w kolarstwie zapaśnictwie, dźwiganiu ciężarów, gimnastyce, lekkiej atletyce i w wyścigach długodystansowych kolarskich. Litwa zdobyła prymat w piłce nożnej.